

Förändring av S/I/R

Sedan 2019 tillämpas en ny definition för S/I/R såväl i Europa som Sverige. För närmare beskrivning se EUCAST (eucast.org) eller RAF (sls.se/raf). Alla brytpunkter (gränsvärden) som används av mikrobiologiska laboratorier för att skilja mellan S, I och R är relaterade till dos och administrationsätt. Syftet med den nya definitionen är att öka antalet möjliga behandlingsalternativ hos bakterier med nedsatt känslighet för ett eller flera antibiotika. Huvudförändringen består i att "I"-gruppen (tidigare "intermediär") numera kallas "känslig vid ökad antibiotikaexponering". Om "I" förekommer i resistensbeskedet innebär detta att antibiotikumet är ett fullgott behandlingsalternativ men man måste säkerställa att doseringen anpassas för att klara den lägre känsligheten som "I" innebär. I doseringstabellen nedan beskrivs de doseringar som brytpunkterna baseras på, dvs typisk normal- respektive högdos för att "S" respektive "I" ska gälla. Dessa doser ska för den enskilde patienten anpassas t.ex. vid avvikelser från normal kroppsstorlek och njurfunktion. För de antibiotika där högdos saknas kan resistensbeskedet endast visa "S" eller "R" men ej "I". Kommentaren "endast högdos" betyder att denna patogen eller infektionslokal alltid ska behandlas med högdos.

Dosering

	Dos för S (normaldos)	Dos för I (högdos)	Särskilda överväganden
Bensylpenicillin	1-3 g x 3 i.v.	3 g x 4 i.v.	Meningit: 3 g x 4 iv
Ampicillin	2g x 3 i.v.	2 g x 4 i.v.	Meningit: 3 g x 4 iv
Amoxicillin p.o.	500 mg x 3 p.o.	750 mg x 3 p.o.	<i>H. influenzae</i> : endast högdos
Amoxicillin-klavulansyra p.o.	500 mg/125 mg x 3	875 mg/125 mg x 3	<i>H. influenzae</i> : endast högdos
Piperacillin-tazobaktam	4 g/0,5 g x 3	4 g/0,5 g x 4	<i>Pseudomonas spp.</i> : endast högdos
Fenoximetylpenicillin (PcV)	1 g x 3 p.o.		
Kloxacillin	2 g x 3 i.v.	3 g x 4 i.v.	
Flukloxacillin	1 g x 3 p.o.	1 g x 4 p.o.	
Mecillinam	200 mg x 3 p.o.	400 mg x 3 p.o.	

Cefadroxil	0.5-1 g x 2 p.o.		
Cefotaxim	1 g x 3 i.v.	2 g x 3 i.v.	Meningit: 3 g x 4 i.v. <i>S. aureus</i> : endast högdos
Ceftazidim	1 g x 3 i.v.	2 g x 3 i.v.	<i>Pseudomonas spp.</i> : endast högdos
Ceftazidim-avibaktam	2 g/0,5 g x 3		
Ceftibuten	400 mg x 1 p.o.		
Ceftolozan-tazobaktam	1 g/0,5 g x 3	2 g/1 g x 3	Pneumoni: endast högdos
Ceftriaxon	1 g x 1 i.v.	2 g x 2 i.v.	Meningit: 4 g x 1 i.v. <i>S. aureus</i> : endast högdos

Ertapenem	1 g x 1 i.v.		
Imipenem	500 mg x 4 i.v.	1 g x 4 i.v.	<i>Pseudomonas spp.</i> : endast högdos
Meropenem	1 g x 3 i.v.	2 g x 3 i.v. (3 h infusion)	Meningit: 2 g x 3

Aztreonam	1 g x 3 i.v.	2 g x 4 i.v.	<i>Pseudomonas spp.</i> : endast högdos
-----------	--------------	--------------	---

Ciprofloxacin	500 mg x 2 p.o. eller 400 mg x 2 i.v.	750 mg x 2 p.o. eller 400 mg x 3 i.v.	Pseudomonas spp.: endast högdos Staphylococcus spp.: endast högdos
Levofloxacin	500 mg x 1 p.o. eller i.v.	500 mg x 2 p.o. eller i.v.	Pseudomonas spp.: endast högdos Streptokocker grupp A, B, C och G: endast högdos S. pneumoniae: endast högdos
Moxifloxacin	400 mg x 1 p.o. eller i.v.		

Amikacin	20 mg/kg x 1 i.v.	30 mg/kg x 1 i.v.	Enterobacterales: normaldos kan övervägas vid pyelonefrit Pseudomonas spp.: endast högdos Acinetobacter spp.: endast högdos
Gentamicin	5 mg/kg x 1 i.v.	7 mg/kg x 1 i.v.	Enterobacterales: normaldos kan övervägas vid pyelonefrit Pseudomonas spp.: endast högdos Acinetobacter spp.: endast högdos
Tobramycin	5 mg/kg x 1 i.v.	7 mg/kg x 1 i.v.	Enterobacterales: normaldos kan övervägas vid pyelonefrit Pseudomonas spp.: endast högdos Acinetobacter spp.: endast högdos

Teikoplanin	400 mg x 1 i.v.	800 mg x 1 i.v.	
Vankomycin	1 g x 3 i.v.		Terapeutisk monitorering av plasmakoncentrationer ska vägleda doseringen.

Azitromycin	500 mg x 1 p.o. eller i.v.		
Erytromycin	500 mg x 2-4 p.o. eller i.v.	1 g x 4 p.o. eller i.v.	
Klindamycin	300 mg x 3 p.o. eller 600 mg x 3 i.v.	300 mg x 4 p.o. eller 900 mg x 3 i.v.	

Doxycyklin	100 mg x 1 p.o.	200 mg x 1 p.o.	
Tigecyklin	100 mg laddningsdos, sedan 50 mg x 2 i.v.		

Linezolid	600 mg x 2 p.o. eller i.v.		
------------------	----------------------------	--	--

Colistin	Laddningsdos 9 miljoner IE, sedan 3 miljoner IE x 3 i.v.		
Daptomycin	4 mg/kg x 1 i.v.	6 mg/kg x 1 i.v.	Endokardit: 8-12 mg/kg x 1
Fosfomycin i.v.	4 g x 3 i.v.	8 g x 3 i.v.	
Fosfomycin p.o.	3 g engångdos p.o.		
Fusidinsyra	500 mg x 2 p.o. eller i.v.	500 mg x 3 p.o. eller i.v.	
Metronidazol	400-500 mg x 3 p.o. eller i.v. alt. laddningsdos 1.5 g x 1, sedan 1 g x 1 i.v.		
Nitrofurantoin	50 mg x 3 p.o.		
Rifampicin	600 mg x 1 p.o. eller i.v.	600 mg x 2 p.o. eller i.v.	
Trimetoprim	160 mg x 2 p.o.		
Trimetoprim-sulfametoxazol	160 mg/800mg x 2 p.o. eller i.v.	240 mg/1,2 g x 2 p.o. eller i.v.	Stenotrophomonas maltophilia: endast högdos